



Plari 3/2018 pääkirjoitus

Kuumaa kesää seuraa monipuolinen syksy!

Menneestä kesästä jäi jälki. Ei palanutta ihoa, vaan jäi muistijälki lämmöstä ja auringonpaisteesta. Jaakonkin kylmä kivi on lämmennyt ja vain tarina jostain menneestä ajasta.

Tein aikanaan työurani Suomen edustajana, kansainvälisissä neuvottelutehtävissä **YK:n ilmastosopimuksen (1992, 1994)** alla ja sitä koskevien lukuisten kokousten ja neuvottelujen piirissä - ensin kauppa- ja teollisuusministeriön ja myöhemmin ympäristöministeriön virkamiehenä. Sopimuksen tavoitteena on estää peruuttamattomat, ihmistoiminnan aiheuttamat muutokset maapallon ilmastojärjestelmässä.

Tutkijoiden luonnontieteellinen tieto ja sen perusteella tehdyt laskelmat kertoivat jo vuosia sitten maapallon ilmasto-olosuhteiden muutoksista, jos kasvihuonekaasupäästöjä lisääntyvästi päästetään ilmakehään. Itse ilmiö kuvattiin jo 1800-luvun loppupuolella. Kaikki mitä olemme nähneet sään ääri-ilmiöinä sekä Suomessa että maailmanlaajuisesti viime vuosina vastaa tutkijoiden näkemyksiä ja varoituksia.

Pariisin ilmastosopimus 2015 on osa neuvottelujen pitkää maailmanlaajuista historiaa ja ketjua. Se tavoittelee maapallon keskilämpötilan nousun rajoittamista niin, että ihmistoiminta ja yhteiskunnat voivat sopeutua ilmastonmuutokseen. Se on myös viimeisin todellinen yritys saada koko globaaliyhteisö toimimaan yhdessä ja estämään ilmakehän peruuttamattomat ja vahingolliset muutokset.

Suomi ja Euroopan Unioni on alun alkaen aina 1990-luvulta lähtien tehnyt osansa päästöjen vähentämisessä, hiilen nielujen kasvattamisessa ja muissa sopimusvelvoitteissaan niin, että voimme hyvällä syyllä edellyttää kaikilta YK:n jäsenvaltioilta vastuullista ja päättäväistä toimintaa ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi siedettyihin mittoihin. Pariisin sopimuksen toteutuksessa on edettävä kiireesti ja konkreettisesti. Suurimmilla sekä teollisuus- että kehitysmailla on aito ratkaisijan rooli ja vastuu.

Olen ollut nyt useita vuosia jo eläkkeellä noista työtehtävistäni. Mieleeni nousee tämän kesän jälkeen ilmastoneuvotteluissa mukana olleen kokeneen neuvottelijan lausahdus *"Pelkään eniten sitä, että tulevaisuuden sukupolvet syyttävät nykyistä sukupolvea ja ihmettelevät, että vaikka he kaiken sen tiesivät, miksi he tekivät niin vähän?"*



Etelä-Pohjanmaan kesä oli täynnä lukuisia mielenkiintoisia tapahtumia. Osa niistä toistuu joka kesä, osaan oli panostettu juuri tänä kesänä. Oli kulttuuria ja musiikkia joka alueelta ja omat tapahtumansa joka pitäjässä. Itse vierailin Vaasassa Petter ja Elisabet Hällströmin sukuseuran sukujuhlassa, Seinäjoen Tangomarkkinoilla ja Ilmajoella Mannerheim-oopperan esityksessä. Kyllä kannatti. Tilaisuuksissa vanhojen tuttujen ja sukulaisten tapaaminen ylläpitää ja muistuttaa pohjalaisuudesta, sen olemuksesta ja arvoista.

Eteläpohjalaisesta ja pohjalaisesta yrittäjyydestä kohdalleni tulee toistuvasti tilanteita, jolloin voin ”rinta rottingilla” sanoa, että kyllä Etelä-Pohjanmaalla asiat tehdään ja onnistuu. Muutama kesä sitten tarvitsin mökille ulkopöytää, mittojen mukaista hirsipöytää. Ei löytynyt etelästä tekijää, joka olisi tehnyt sen niin kuin halusin. Tekijä löytyi Seinäjoelta ja sain juuri sellaisen kuin halusin.

Viime keväänä toistui taas sama tilanne. Taloyhtiömme autotallin ovet tarvitsivat uusia jousia. Ei löytynyt Helsingistä juuri tarvittavia vara-osia. Jurvasta sain juuri mittojen mukaiset, uudet jouset.

Etelä-Pohjanmaalla osataan arvostaa yrittäjyyttä. Lehdistä voi huomata ja lukea, miten eri tahoilla on valittu ”vuoden tryskääjää”, ”vuoden uhkarohkeinta yrittäjää”, on palkittu innovatiivisista ratkaisuista nuoria tai naisia yrittäjinä. On nimetty erityisnimillä huomattavia yrittäjiä. Tämä kannustaa eteenpäin.

Tutkimuksessa, jossa huomioitiin muutokset bruttokansan-tuotteessa, tuottavuudessa, työllisyydessä ja palkoissa, nousi Pohjanmaa maakuntien välisten taloudellisten erojen vertailussa toiselle sijalle. Kärkisijaa pitää Uusimaa. Etelä-Pohjanmaa löytyy maakuntien listauksesta neljänneksi viimeiseltä sijalta. Etelä-Pohjanmaan tilanne on kuitenkin parantunut 15 vuotta sitten tehtyyn selvitykseen. Työllisyysluvut ovat monilla alueilla kohentuneet ja ovat hyvällä tasolla valtakunnan vertailussa. Seinäjoki on erottunut yritysmyönteisyydellään ihan valtakunnan kärkeen. Yrittäjillä on tässä taustalla monessa mielessä oma positiivinen vaikutuksensa. Heidän panoksensa turvaa myös hyvää tulevaisuutta. Tutustukaa eri näkökulmiin yrittäjyydessä ja sen historiaan lehtemme artikkeleissa.

Tavataan syksyn tapahtumissa!

Jaakko A. Ojala